

Exeres

Gäller för: Anestesikliniken

Utförs på: Operationsenheten Växjö

Faktaägare: Kerstin Gustafsson sektionsledare gyn, operationsenheten Växjö, Eva Hagelberg undersköterska, Alexander Leptien överläkare, Anna Söderberg narkossköterska, operationsenheten Växjö

Innehållsförteckning

1	Ingrepp	2
2	Indikation.....	2
3	Preoperativa förberedelser	2
3.1	Patient	2
3.2	Anestesi.....	2
3.3	Operation	2
4	Särskilda observanda	2
4.1	Anestesi.....	3
4.2	Operation	3
5	Position	3
6	Utrustning.....	3
7	Hygien	3
8	Elimination	3
9	Anestesi	4
10	Läkemedel.....	4
11	Steril utrustning.....	4
12	Preparathantering	4
13	Peroperativ vård.....	4
14	Postop.....	4
14.1	Elimination.....	4
14.2	Mobilisering	4
14.3	Läkemedel	5
14.4	Information till patienten.....	5

1 Ingrepp

Exeres.

2 Indikation

Vid missfall där behandling med läkemedel inte hjälper utan blod, slemhinna och rester av graviditeten finns kvar i livmodern. Exeresen görs antingen för att undvika en kraftig blödning eller för att skydda kvinnan mot en inflammation i livmodern som kan göra henne steril. [Missfall och uteblivet missfall](#). Legal abort. [Abort](#)

3 Preoperativa förberedelser

3.1 Patient

Patienten kan komma dagkirurgiskt eller som akutpatient.

- Kontroll enligt WHO:s checklista för säker kirurgi.
- [Preoperativa rutiner för slutenvårds- och dagkirurgiska patienter](#)
- [Preoperativa undersökningar inför operation på anestesi kliniken](#)
- [Akuta operationer-rutiner och prioriteringar](#)
- [Läkemedel i samband med operation](#)
- [Preoperativ helkroppsdusch och hårkortning](#)
- [Preoperativa åtgärder för att undvika förväxlingar i samband med operativa ingrepp](#)
- Samtal med operatör samt eventuellt anestesilog.
- Kontroll av legitimation [Identitetskontroll - legitimering av patient](#)
- ID-märkning [Identifikation](#)
- Patienten ska kissa före operation.
- 0-para och gravida ≥ 10 v+0 d förbehandlas med 2 T. Cytotec 0,2 mg p.o. cirka kl. 21 kvällen före VE. Patienten har fått Cytotec tabletter med sig hem vid mottagningsbesöket [Abort](#) Tabletterna påverkar livmoderhalsen och innebär att det planerade ingreppet måste fullföljas.

3.2 Anestesi

- Vidta nödvändiga profylaktiska åtgärder för att undvika peroperativ hypotermi, [Hypotermi – perioperativ profylax och behandling](#)
- [Svår toxisk reaktion av lokalbedövningsmedel](#)
- [Blodgruppering/bastest inför operation](#) – Kvinnokliniken Växjö.
- Blodgruppering: Ja.
- Bastest: Nej.

3.3 Operation

- Armstöd
- Benstöd
- PAD skickas på ordination. Förbered då material för omhändertagande av preparat.

4 Särskilda observanda

4.1 Anestesi

Anti-D profylax.

I samband med kirurgisk abort, exeres av spontanabort eller X-operation. tillfrågas operatören om ”risk för Rh-immunisering” vid time-out. Läkaren ordinerar i Läkemedelsjournalen och Anti-D ges sedan på post-op eller avdelningen [Anti-D profylax](#)

4.2 Operation

Operationssköterskan ska alltid kontrollera vid uppdukningen att kyretterna på gallret är trubbiga pga. att perforationsrisken på en gravid uterus är högre än vid en icke gravid uterus.

Eventuellt har patienten fått preop behandling med T Cytotec ® á 0,2 mg för att mjuka upp livmodertappen och dra ihop livmodern. Tabletterna påverkar livmoderhalsen och innebär att det planerade ingreppet måste fullföljas.

Livmoderhalsen dilateras försiktigt med hegarstift. Därefter för läkaren in en vakuumsug genom livmoderhalsen för att suga ut vävnad. Observera att sugen inte sätts på förrän operatören ger klartecken på att de är inne i livmodern. Vid missfall skickas restvävnaden på PAD för att försäkra sig att den innehåller moderkaksvävnad eller fosterdelar. Använd s.k. preparatfälla på sugen för att samla upp preparatet.

5 Position

Uppläggning enligt **Arbetsrutin - uppläggning i benstöd på gyn sektionen**

G:\Ane\Centralop\Omv_riktlinjer\PLATINA\Gynsektionen\Bildbibliotek_uppläggning_gyn

- Ryggläge med benstöd
- Benpåsar
- Båda armarna ut
- Benstöd i max 2 timmar. [Operation med patient i benstöd](#)

6 Utrustning

- Bairhugger
- Eventuellt motorspruta
- Vakuumsug
- Ultraljudsapparat efter önskemål från operatör.

7 Hygien

- Mössa av hjälmmodell.
- Munskydd för all personal på en armlängds avstånd till operationsområdet.
- [Arbetskläder- lokala anvisningar](#)
- [Personalföreskrifter för operationsavdelning – Vårdhandboken.](#)
- [Hygienriktlinjer för operationssjukvård CLV/LL](#)

8 Elimination

- Bladderscan före anestesistart samt efter avslutad operation enligt riktlinjer.

- Urintappning eller kortids-KAD vid behov enligt ordination av anestesiläkare/operatör.
- [Övervakning av urinblåsa i samband med operation-vuxna patienter](#) – lokala anvisningar.

9 Anestesi

- Propofolsedering med syrgasgrimma.

Alternativt

- Generell anestesi med larynxmask.
- Spinal.

10 Läkemedel

[PONV profylax](#) – Lokala riktlinjer

Vid Paracervikalblockad (PCB) används Carbocain Adrenalin 5 mg/ml + 5µg/ml.

Uteruskontraherande läkemedel

Methergin 0,2mg/ml. Ges på ordination av operatör.

- 1 ml ges långsamt intravenöst
- Bör undvikas vid hypertoni och stora myom.

11 Steril utrustning

Se omvårdnadsriktlinjer i pärm ”Gyn operationer” och på G-servern.

(G:)/Ane /Centralop /Omv_riktlinjer /operation /Gyn-intstrumentlistor/Exeres

12 Preparathantering

Vid missfall skickas preparatet efter ordination av operatör. Använd preparatfälla till sugen för att samla upp preparatet som sedan läggs i formalin [Provtagningsanvisningar patologi](#)

13 Peroperativ vård

[Peroperativ vård - vårdhandboken](#)

14 Postop

[Generell Vårdplan Postop](#)

14.1 Elimination

Patienten ska kissa före hemgång.

14.2 Mobilisering

Idrott rekommenderas först efter 2 veckor. På grund av risken för infektion bör inget införas i slidan de närmaste 14 dagarna. Detta innebär att bad, samlag och tampong bör undvikas under denna tid.

14.3 Läkemedel

Patienter som är RH neg ska ha injektion Rhesonativ® enligt ordination av operatör. Dela ut patientbroschyren ”Immunglobulin anti-D”. Rhophylac används när Rhesonativ är restnoterat. Hämtas på IVA. Anti-D profylax.

14.4 Information till patienten

Genomgång av Patientinformation.

[VE](#), [VE \(Engelsk version\)](#), [Missfall skrapning](#)

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare